

Akademik Etik &amp; Hukuk

İleri

Herkes

# Akademik Etik İhlal Tespit Edildiğinde — İhbar, Soruşturma ve Sonuçlar

Etik ihlali fark ettiğinizde ne yapmalı, ihbar süreci, soruşturma mekanizması, koruma hakları ve yaptırımlar.

Zafer Hoca · Yayın: 04.04.2026 · 1 dk okuma

## Etik İhlali Kim Tespit Eder?

İhlaller genellikle hakemler, editörler, meslektaşlar, öğrenciler veya Turnitin gibi yazılımlar tarafından tespit edilir. Eğer bir ihlal fark ederseniz (intihal, veri uydurma, yazarlık manipülasyonu) bunu bildirmek hem hakkınız hem etik sorumluluğunuzdur.

## İhbar Mekanizmaları

**Üniversite etik kurulu:** En yaygın başvuru yeri. Yazılı dilekçe ile kanıtlarınızı sunun.

**Dergi editörü:** Yayımlanmış makalede ihlal varsa ilgili derginin editörüne yazın. COPE (Committee on Publication Ethics) yönergelerine göre işlem başlatılır.

**ÜAK:** Doçentlik dosyasında ihlal varsa ÜAK'a bildirim yapılabilir.

**YÖK:** Sistematik veya kurumsal düzeyde ihlaller için.

## Soruşturma Süreci

- Ön inceleme:** İhbar değerlendirilir — yeterli kanıt var mı? Temelsiz ise reddedilir.
- Soruşturma komisyonu:** Yeterli kanıt varsa bağımsız komisyon kurulur.
- Savunma hakkı:** İhbar edilen kişiye savunma hakkı verilir — delillerini sunabilir.
- Karar:** İhlal tespit edilirse yaptırım belirlenir.

## Olası Yaptırımlar

**Hafif:** Uyarı, düzeltme istemi. **Orta:** Makale geri çekilmesi (retraction), kınama. **Ağır:** Unvan geri alma, kadro iptali, dergiden/fonlayıcıdan yasaklanma. **Hukuki:** Fikri mülkiyet davası, tazminat.

## İhbarcının Korunması

İyi niyetli ihbar yasal koruma altındadır. Ancak pratikte akademik ortamda "gammazlama" algısı olabilir. Kendinizi korumak için: kanıtları yazılı belgeleyin, mümkünse anonim ihbar yapın (bazı kurumlar destekler), hukuki danışmanlık alın.

## Etik İkilem

Danışmanınız veya yakın meslektaşınız ihlal yapıyorsa ne yapmalı? Bu en zor akademik etik ikilemlerden biridir. Öneri: güvendiğiniz bağımsız bir akademisyene danışın, üniversitenin etik danışmanlık hizmetini kullanın, duygusal değil kanıt bazlı hareket edin.

**Etiketler:** #Etik

**YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin.** Zafer Hoca kursları:  
zaferhoca.com.tr/magaza